

Egy közénk települt francia művészről

Látogatás Pádua Kálmán műtermében

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) Valahogy Jókai „Uj földesura“ jutott eszembe, amikor szemben ültem a művésszel. A magyar föld tehát átütőbb erejű Párisnál, meg Pádova ragyogó vidékeinél... elfogja az idetévedt lelküket, simogatja, becézi. Megmutatja a maga végtelen rónaságait, a kalásztengereket, a kalimpáló szélmalomokat, a mókázó délibáb-ot, folyót, falut, embereket. Aztán, szinte észre se veszik az Ankerschmiedek, hogy beléforrtak a mi életünkbe és elválaszthatatlanul, örökre magyarok.

Pádua Kálmán nagypapja francia volt, a híres royalista Leblancok közül való. Ősi nemes, vére még a Róma-verő félelmetes koltákból

Önarckép

A Nemzeti Ujság részére rajzolta:
Pádua Kálmán

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

92

Szerző: (T. O.)

Cím: Egy közénk települt francia művészről

Hely: Pádua Kálmán

Idő: 1925

Forrás: Nemzeti Ujság

Személy

Helyszám

3m
(Hely)

1925. 6. 14.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

csörgedezik. A nagy forradalom egyszer csak kivetette hazájából, Olaszországba menekült, Padovába, ahol letelepedett és a magával hozott amatőrművészetét átfejlesztette kenyérkeresetté. Szobrász lett, értékes művész. Így találkozott egy olasz művészfamília leányával, akit feleségül vett. Aztán, amikor megindult az olasz-magyar áramlat a két nemzet testvér-öleléi között, ez az áramlat felkapta a kis Leblanc-családot, áthullámozta a Duna-Tisza közére és elfogta az ő lelküket is a magyar róna.

Édesapja férfi volt már, amikor polgárjogot szerzett a család és a Pádua nevet vette fel. Aztán megkezdődött az új talajba való teljes átszivódás. Az idősb Pádua magyar nőt vesz feleségül és tovább virágzik ebből az olasz-francia-magyar vértalálkozásból a hagyományos Leblanc művészsarjadék, mely Pádua Kálmánban nőtt ki legteljesebben.

Műterme tele van képpel, bár a művész az éretlen alkotók sorába tartozik, akiknek minden képe teljes nagy átélés, lassu, igazi alkotás. Végignézem őket és megismerkedem velük.

Csupa tájfestmény, de akkora skálán keresztül, amilyent csak az magyaráz, hogy művésztemperamentumában összeölelkezett a szilaj olasz színlátás a francia finomsággal és a magyar derűs nyugalommal. Elkalandozik a színekkel csinált virtuozitásig balfelé, a „Felhőorgiák“ című szenzációs képén aztán megfesti egy egészen világosra fokozott bravuros tavaszi táj hangulatát, majd megcsendül lelkében az olasz Szép Dal, amit nagyanyja muzsikált valamikor a ringatott böleső felett... és ennek a varázslatos hangulatnak néhány buja, olaszos tájkép az eredménye. Végül el-

jut a skálán a nagy magyar nyugalomig, meglátja az alkonyati Duna páratlan szépségét, a zavartalan Tiszamenti tájakat, a magyar világ drága, egyszerű poézisét... amik megfestésében a legkiválóbb Tizek sorába tartozik Pádua Kálmán.

Számos, nemzetközi viszonylatban is erősen kiemelkedő műve közül a „Felhőorgiák“ virtuozitása kapja meg legjobban a szemlélőt. Ez nagyméretű vászon és témája: alföldi tájkép hatalmas égsikkal, melyre a messzi horizont felől a sötét viharfellegek tolnak éppen torlódó, menekülő, összegomolyodott felhődarabokat. A vidék levegője érezhetően hűvösödik és a még ragyogóan sütő nyári nap sugarait egyre fakóbb színné szűri le az előnyomuló barna vihar. A felhők orgiája megkezdődik, ezer variációt színez rájuk az elővillogó napfény és a messziről sűrűsödő barnaság sargából egész a sötét színiáig, közben látszarak nedves kék részecskék a felszagott felhők mögül az égboltozatból is és ez a szintobzódás rávetíti magát a tájra, amely

félsápadtan várja a zivatart. Isteni színjáték a vihar folyamata, amiből a legszebb és ezért legnehezebb pillanatot teremtette műve Pádua, tehát olyan témát ragadott meg, amit Iványi-Grünwaldon kívül az egész magyar piktúrában csak ő oldott meg igazi művészettel. A „Felhőorgiák“ a legujabb alkotásainak egyike, kiállítva még nem volt és így bizonyos, hogy a legközelebbi tárlaton nagy, értéke szerint való szenzációval fog hatni.

Következő bravurja egy „Tavaszi Dunapentelén“ című vászna. Pompás, felfakadó ujtavas zajongó színlármában tartva. Szinte kihallatszik a képből az élet ujjongása, melyre ránevet az első meleg tavaszi napfény és oly színeket produkál, amelynek témája ismét csak szívvel látó, vele együtt ujjongani, lármázni tudó művész ecsetjéből lesz értékes alkotássá. Olyan mű ez a „Tavaszi Dunapentelén“, amit méltó helyen valamely hazai komolyértékű galériában tudok csak elképzelni.

A nevezetes munkák egész sorát tekintem végig, a gyönyörű, olaszosan buja „Kertrészlet“et, a mezőturi tájak csendes poézisét, a „Tavaszi munka“ című genrejét, amely kapáló és mögötte burgonyát ültető két parasz-asszonyt ábrázol, közel a falu alatt. Egyik reprezentáns műve Páduanak az „Este a Duna

táján⁴⁴ című nagyobb vászon, mely nyugalmas Dunaparti alkonyt mutat mesterien megoldott gyenge bíborozó reflexiókkal. Végül külön gyönyörűség egy éppen most befejezett rózsza csendélete, mely cserépkorsóban fehér rózsacsokrot ábrázol sötét tónusu háttérrel. Ez a kép olyan nyugodt, fölényes tudással van megfestve, amilyent ma már az *elhagyott* művészet világmestereinél láthatunk csak. Hiába, a rózsahangulatok halk, meleg poézisét nem lehet ultradiübörgéssel a szemlélő lelkébe ordítani. Muzsikálni kell, lágyan, *megérthetően* és ilyenre az aberrációs művészet berkeiben nem tanítanak.

Pádua Kálmán modern művész, de — *tud.* Modernsége nem divat, hanem biztonság és készség. Viharos ott, ahol a természet egész nagyságát próbálja szűk, egyemberi méllére átölelni; kontempláló, ahol kisebb élményeket vetít fel palettájáról és halkhangu, melegszívű poéta, ahol érzéseket fest meg. *Egyéniség*, aki a maga komoly értékeivel egyik reprezentánsa a világhírű magyar pikturának. Képeit érdem szerint vásárolta meg a Szépművészeti Múzeum és számos kiváló alkotása díszíti a nagyobb külföldi galériák terméit és magángyűjteményeket is.